

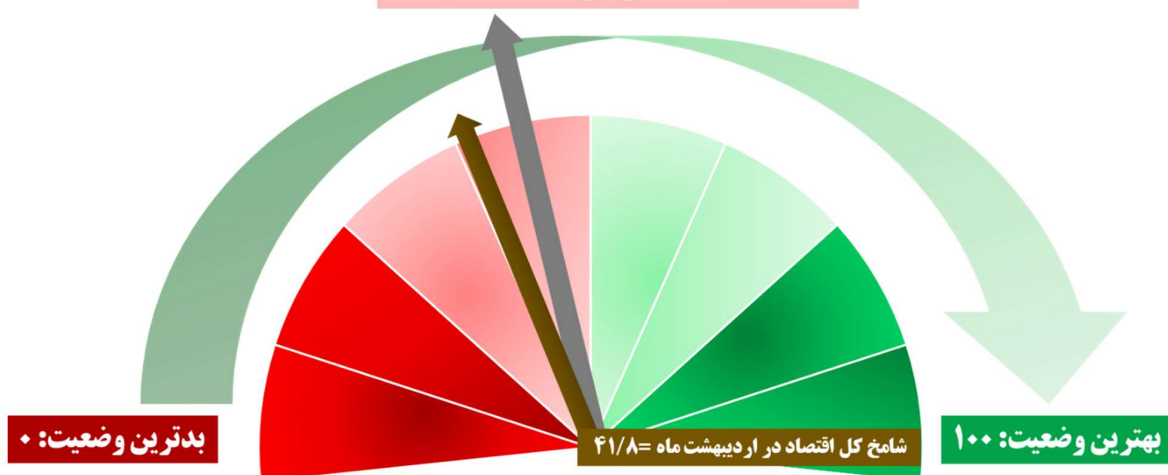

سرعت سنج ماهانه وضعیت کسب و کار کشور:

شاخص مدیران خرید (شامخ)

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

شامخ کل اقتصاد در خرداد ماه = ۴۵/۹

نتایج کلیدی:

- کاهش شدت افت فعالیت‌های اقتصادی همراه با تداوم رکود: شاخص مدیران خرید کل اقتصاد در خردادماه با ثبت عدد ۴۵/۹ و بخش صنعت ۴۸/۲ همچنان کمتر از محدوده متوسط و خنثی ۵۰ قرار دارند، اما شدت رکود نسبت به سه ماه گذشته کاهش یافته و تا حدودی بهبود نسبی را نشان می‌دهد. این تغییر عمدتاً ناشی از فروکش کردن موقت شوک جنگ و ازسرگیری بخشی از فعالیت‌های اقتصادی بوده و هنوز به معنای خروج اقتصاد از رکود نیست.
- شاخص سفارشات جدید مشتریان در کل اقتصاد و بخش صنعت همچنان در محدوده انقباضی قرار دارد و بیانگر تداوم ضعف تقاضا به رغم اتخاذ سیاست‌های تحریک نسبی تقاضا از سوی دولت به طرق مختلف است. اگرچه از شدت افت آن نسبت به ماه‌های قبل اندکی کاسته شده، اما کاهش قدرت خرید، نااطمینانی‌های اقتصادی و احتیاط مشتریان همچنان مانع شکل‌گیری روند پایدار بهبود در فعالیت بنگاه‌ها شده است.
- بهبود نسبی تولید در کنار تداوم محدودیت‌های عرضه: شاخص تولید در کل اقتصاد و صنعت نسبت به ماه‌های قبل افزایش یافته و به بالاترین مقدار چند ماه اخیر رسیده است، اما همچنان کمتر از مقدار خنثی ۵۰ قرار دارد. محدودیت‌های ارزی، کمبود مواد اولیه، ناترازی انرژی و کمبود نقدینگی همچنان مانع بازگشت کامل ظرفیت تولید هستند.
- ادامه فشار بر بازار کار و زنجیره تأمین: اگرچه سرعت کاهش اشتغال و افت موجودی مواد اولیه نسبت به ماه‌های گذشته کمتر شده، اما هر دو شاخص همچنان کمتر از مقدار ۵۰ قرار دارند. بسیاری از بنگاه‌ها به دلیل ضعف فروش، کمبود نقدینگی و نااطمینانی نسبت به آینده، همچنان از جذب نیروی جدید خودداری می‌کنند و تردید برای جذب جدید، هشدار لازم برای ورودی‌های جدید در صندوق‌های تأمین اجتماعی را یادآور می‌شود.
- بهبود نسبی خردادماه در فضایی شکننده رخ داده و تداوم آن به ثبات محیط اقتصادی و سیاسی وابسته است. با توجه به بازگشت نوسانات ارزی و تداوم نااطمینانی‌ها در هفته‌های بعد، استمرار روند بهبود همچنان با ریسک‌های قابل توجهی همراه بوده و نیازمند مدیریت موثر و اثربخش کلان اقتصادی توسط دولت با همفکری و تعامل تشکلات و فعالان اقتصادی است.

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

شامخ کل اقتصاد

تعدیل فصلی نشده: ۴۵/۷ تعدیل فصلی شده: ۴۵/۹

- ✓ شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد با ثبت عدد ۴۵/۹، همچنان برای پانزدهمین ماه متوالی وضعیت رکودی فعالیت‌های اقتصادی را نشان می‌دهد، هرچند شدت افت فعالیت‌ها کمتر شده است.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصول و ارائه خدمات در خرداد ماه برای چهاردهمین ماه متوالی کمتر از ۵۰ ثبت شده است اما کاهش تولید نسبت به ماه‌های قبل با شدت کمتری ادامه یافته است.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در خرداد ماه، همچنان برای پانزدهمین ماه متوالی در محدوده رکودی قرار دارد.
- ✓ شاخص قیمت مواد اولیه یا لوازم خریداری شده در خرداد با کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها همراه شد.
- ✓ شاخص میزان انتظارات در مورد فعالیت اقتصادی ماه آینده همچنان در محدوده رکودی قرار دارد.

شامخ بخش صنعت

تعدیل فصلی نشده: ۴۸/۷ تعدیل فصلی شده: ۴۸/۲

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت ایران (تعدیل شده) در خرداد با ثبت عدد ۴۸/۲ برای هشتمین ماه متوالی همچنان کمتر از سطح خنثی ۵۰ قرار دارد، اما بالاترین مقدار شش ماهه خود از آذرماه سال گذشته ثبت کرده است.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در خردادماه، برای هفتمین ماه متوالی کمتر از ۵۰ ثبت شده، اما بیشترین مقدار هفت ماه اخیر را نشان می‌دهد.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان نسبت به ماه گذشته با شدت بیشتری کاهش یافته است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده همچنان کمتر از ۵۰ قرار دارد و بیانگر استمرار مشکلات زنجیره تأمین است اما در مقایسه با سه ماه گذشته اندکی از شدت کاهش آن کاسته شده است.
- ✓ شاخص قیمت خرید مواد اولیه نسبت به جهش شدید اردیبهشت ماه با افزایش ملایم‌تری همراه بوده است.
- ✓ شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی برای چهاردهمین ماه متوالی کمتر از سطح خنثی ثبت شده است. با اینحال بیشترین مقدار هفت ماهه خود را به ثبت رسانده است.
- ✓ شاخص میزان انتظارات تولید در ماه آینده در بخش صنعت پس از سه ماه کاهش متوالی بهبود یافته است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

تغییر و تحولات روند اقتصاد پسا جنگ برای صاحبان و فعالان اقتصادی بسیار مهم و حیاتی بوده و نیازمند شناخت دقیق تر و موشکافانه تر است. برای شناخت و ارزیابی شرایط عمومی اقتصاد ملی از بعد تداوم تولید، توسعه فعالیت و کسب و کار و سرمایه گذاری های جدید، داشتن نماگرها یا شاخص های جامع ضروری است. **شاخص مدیران خرید (شامخ)** کل اقتصاد به عنوان یکی از نماگرهای مهم، تصویری جامع و به روز از وضعیت فعالیت های اقتصادی، سرمایه گذاری مولد و چشم انداز کسب و کارها ارائه می دهد به گونه ای که تغییرات آن به طور نسبی بازتابی از ارزیابی و انتظارات فعالان اقتصادی از شرایط جاری و انتظارات آتی است. براساس نظرسنجی میدانی و عملیاتی مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی ایران، شاخص مدیران خرید کل اقتصاد (تعدیل فصلی شده) در خرداد ماه ۱۴۰۵، با ثبت عدد ۴۵/۹، همچنان برای پانزدهمین ماه متوالی کمتر از محدوده متوسط و خنثی (۵۰) قرار دارد و بیانگر استمرار انقباض فعالیت های اقتصادی است. شدت کاهش شاخص نسبت به سه ماه گذشته کمتر بوده و در هر پنج شاخص اصلی آن از جمله مقدار تولید محصول یا ارائه خدمت، میزان سفارشات جدید مشتریان، سرعت انجام و تحویل سفارش، موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی، کاهش ملایمتری نسبت به ماه قبل داشته و تقریباً روند رو به مثبت مشهود است، اما این تغییر بیش از آنکه نشانه خروج اقتصاد از رکود باشد، بیانگر کاهش موقت تکانه های ناشی از جنگ و از سرگیری تدریجی بخشی از فعالیت های اقتصادی است. با این حال، تا حدودی مثبت تلقی می شود. در خردادماه، اگرچه با برقراری آتش بس و کاهش موقت تنش ها بخشی از اختلالات ناشی از جنگ کاهش یافت، اما مشکلات اقتصادی مرتبط با فعالیت های اقتصادی از جمله محدودیت های ارزی، کمبود نقدینگی، ناترازی انرژی، مشکلات تأمین مواد اولیه و تداوم نااطمینانی های اقتصادی همچنان مانع بازگشت فعالیت بنگاه ها به شرایط عادی و بلندمدت خود شده است. در نتیجه، بسیاری از واحدهای اقتصادی همچنان با ظرفیت کمتر از معمول فعالیت کرده و روند احیای فعالیت ها همچنان شکننده، ناپایدار و وابسته به ثبات شرایط اقتصادی و سیاسی است. (البته یادآور می شود مطابق ادبیات S&P Global، افزایش تدریجی شامخ در حالی که همچنان کمتر از ۵۰ باقی می ماند، معمولاً به معنای کاهش سرعت انقباض فعالیت های اقتصادی است، نه آغاز دوره رونق).

شاخص مقدار تولید محصول و ارائه خدمات در خرداد ماه برای چهاردهمین ماه متوالی کمتر از ۵۰ ثبت شده است، هرچند کاهش تولید نسبت به ماه های قبل با شدت کمتری ادامه یافته، اما همچنان نشان می دهد بخش قابل توجهی از بنگاه ها با ظرفیتی کمتر از معمول فعالیت می کنند. ضعف تقاضا، محدودیت نقدینگی و محدودیت های انرژی و دشواری تأمین مواد اولیه، همچنان مانع بازگشت بسیاری از بنگاه ها به شرایط عادی شده است. کاهش شدت افت تولید در خردادماه عمدتاً ناشی از بازگشایی تدریجی برخی واحدها پس از اختلالات ماه های قبل بوده و هنوز نشانه ای از بازگشت پایدار و بلندمدت ظرفیت تولید در سطح اقتصاد مشاهده نمی شود.

شاخص سفارشات جدید مشتریان نیز برای پانزدهمین ماه متوالی در محدوده رکودی قرار دارد. اگرچه شدت افت نسبت به ماه قبل بسیار جزئی کاهش یافته، اما همچنان با محدوده خنثی ۵۰ فاصله زیادی دارد و استمرار کاهش قدرت خرید خانوارها و تعویق تصمیمات خرید باعث شده که تقاضا هنوز بهبود محسوسی نیافته و بنگاه ها نسبت به پایداری روند فعالیت در ماه های آینده همچنان محتاط باشند. در نتیجه، **شاخص فروش کالا و خدمات** نیز همچنان کمتر از سطح خنثی قرار دارد و بیانگر تداوم رکود در سمت تقاضاست. به رغم اینکه دولت طی ماه های اخیر سعی کرده است از طریق پرداخت های کالابرگ های الکترونیکی، بخشی از کمبود تقاضا را جبران نمایند ولی عمق کمبود تقاضا به دلیل کاهش تولید از یک طرف و از طرفی دیگر افزایش بیش از حد نرخ تورم به خصوص افزایش نرخ تورم برای دهک های درآمدی پایین، بسیار زیاد است.

شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی که طی ماه های قبل با افت زیادی روبرو بوده است، در خرداد ماه نیز برای سیزدهمین ماه متوالی کمتر از سطح خنثی ۵۰ قرار گرفته است. هرچند سرعت تعدیل نیروی انسانی نسبت به ماه های قبل کاهش یافته است، اما بسیاری از بنگاه ها همچنان به دلیل ضعف تقاضا، محدودیت نقدینگی و نااطمینانی نسبت به آینده، از جذب نیروی جدید خودداری کرده و سیاست های انقباضی در بازار کار را ادامه داده اند. این موضوع بیش از آن که بنگاه های اقتصادی را دچار شوک کند، درآمدهای صندوق های تأمین اجتماعی را (به دلیل کاهش ورودی های جدید بیمه پردازی) دچار خدشه کرده است.

شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده برای پانزدهمین ماه متوالی روندی نزولی داشته است. اگرچه شدت کاهش نسبت به چهار ماه گذشته کمتر شده است، اما شرکت ها همچنان با کمبود نقدینگی و محدودیت های ارزی برای تأمین مواد اولیه مورد نیاز خود مواجه هستند.

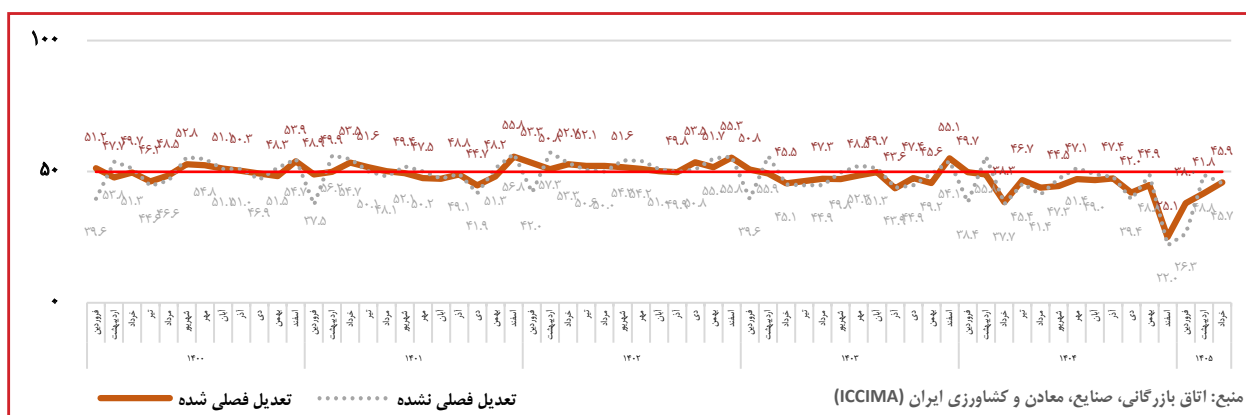
در همین حال، **شاخص قیمت مواد اولیه یا لوازم خریداری شده** که در خرداد ماه به بالاترین سطح چهار سال اخیر رسیده بود، در خرداد

با کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها همراه شد و این موضوع، به طور طبیعی روی شاخص قیمت تولیدکننده، شاخص قیمت مصرف کننده و در نهایت نرخ تورم تأثیر جدی خواهد گذاشت. کاهش نسبی نرخ ارز و ثبات بیشتر بازارهای نهاده موجب شد سرعت رشد هزینه‌های تولید تا حدودی کاهش یابد و در نتیجه، فشار افزایش قیمت فروش محصولات نیز نسبت به ماه قبل کمتر شود.

شاخص میزان صادرات کالا و خدمات نیز همچنان همچنان کمتر از ۵۰ قرار دارد، هرچند از شدت افت صادرات در مقایسه با ماه‌های قبل کاسته شده و عدد شاخص طی دوره چهارده ماهه بیشترین میزان خود را ثبت کرده است. اما نااطمینانی‌های منطقه‌ای و کاهش رقابت‌پذیری همچنان مانع بازگشت تجارت خارجی به شرایط عادی شده است. این موضوع در کاهش درآمد ارزی از محل صادرات غیرنفتی تأثیر خواهد گذاشت.

شاخص میزان انتظارات در مورد فعالیت اقتصادی ماه آینده همچنان در محدوده رکودی قرار دارد. استمرار نااطمینانی نسبت به سیاست‌های اقتصادی، بازار ارز، تأمین انرژی و تجارت خارجی همچنان مانع شکل‌گیری انتظارات مثبت فراگیر در فضای کسب‌وکار شده است.

نمودار ۱: شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد

جدول ۱: شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد در دو ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۵

شاخص		تعدیل فصلی نشده		تعدیل فصلی شده	
		اردیبهشت ۱۴۰۵	خرداد ۱۴۰۵	اردیبهشت ۱۴۰۵	خرداد ۱۴۰۵
مولفه‌های اصلی	شامخ کل اقتصاد	۴۸/۸	۴۵/۷	۴۱/۸	۴۵/۹
	میزان تولید محصول یا ارائه خدمت	۵۴/۸	۴۷/۹	۴۳/۸	۴۶/۸
	میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۹/۴	۴۰/۶	۴۰/۴	۴۱/۴
	سرعت انجام و تحویل سفارش	۴۵/۷	۵۰/۰	۴۲/۷	۵۱/۲
	موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده	۴۶/۸	۴۳/۷	۴۱/۷	۴۴/۴
	میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۳/۸	۴۸/۱	۴۰/۷	۴۸/۵
مولفه‌های کمکی	قیمت مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۹۱/۹	۸۱/۶	۹۱/۹	۸۱/۶
	موجودی محصول نهایی در انبار یا کارهای در حال تکمیل	۴۶/۷	۵۲/۷	۴۷/۰	۵۰/۶
	میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۴/۷	۴۸/۴	۴۳/۳	۴۵/۷
	قیمت محصولات تولیدشده و خدمات ارائه شده	۶۸/۵	۶۲/۴	۶۸/۵	۶۲/۴
	مصرف حامل‌های انرژی	۶۰/۱	۵۸/۶	۵۴/۱	۵۴/۴
	میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۵/۳	۳۶/۸	۴۳/۵	۴۳/۶
	انتظارات در مورد میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۴۸/۸	۴۵/۷	۴۶/۱	۴۴/۹

ماخذ: مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۵

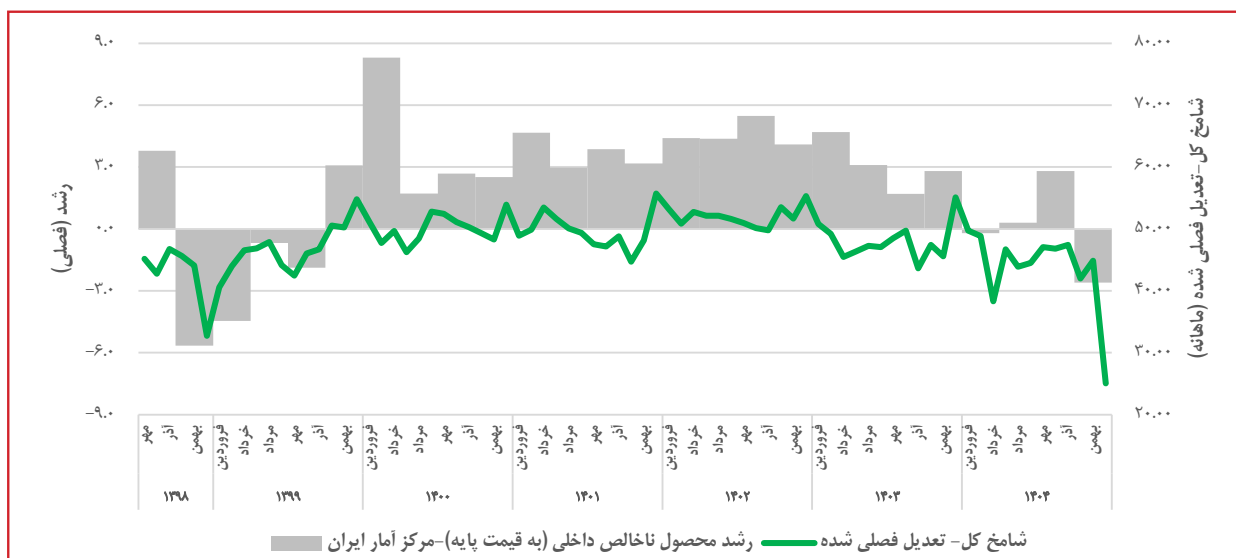
نمودار ۲: شاخص مدیران خرید (شامخ) کل اقتصاد در دو ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۵، تعدیل فصلی شده

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد با تغییرات تولید اقتصاد

انطباق شاخص مدیران خرید کل اقتصاد با تغییرات تولید اقتصاد در این شرایط خاص کشور متفاوت از شرایط عادی است و باید منتظر ماند تا داده‌های رسمی تولید و سرمایه‌گذاری کشور مطابق حساب‌های ملی منتشر گردد. در عین حال، رصد و پایش شاخص مدیران خرید کل اقتصاد و انطباق آن با سایر شاخص‌ها و آمارهای رسمی کشور با هدف ارزیابی صحت سنجی آن با واقعیت‌های داده‌های رسمی کشور است. بر اساس داده‌های احصاء شده، شاخص مدیران خرید کل اقتصاد با تغییرات تولید اقتصاد در ایران طی سال‌های اخیر انطباق نسبی دارد. در این میان، انطباق شامخ با رشد اقتصادی کشور به عنوان تغییرات تولید و تغییرات کسب و کار، مهم و قابل توجه است. به دلیل محدودیت آمارهای رسمی در تولید داده ماهانه (توسط مرکز آمار ایران و بانک مرکزی ایران) از محصول/تولید ناخالص داخلی فصلی این دو نهاد آماری استفاده شده است. نکته قابل توجه، هم‌راستایی نسبی روند فصلی شامخ کل اقتصاد با روند رشد محصول ناخالص داخلی (مرکز آمار ایران) با روند رشد تولید ناخالص داخلی (بانک مرکزی ایران) طی فصل‌های مربوطه در سال‌های اخیر در شرایط عادی است و این روند در آمارهای مرکز آمار ایران بیشتر محسوس است. هر چند داده‌های رشد اقتصادی این دو نهاد آمار با وقفه منتشر می‌شود ولی مقایسه همین آمار و اطلاعات می‌تواند برای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی کشور کمک‌موتری نماید.

نمودار ۳: روند شامخ کل اقتصاد با رشد محصول ناخالص داخلی (مرکز آمار ایران) طی سال‌های اخیر

شاخص مدیران خرید بخش صنعت

شاخص مدیران خرید صنعت کشور (صنایع کارخانه‌ای و تولیدی)، نمایی گویاتر و بارزتر برای سنجش وضعیت کسب‌وکار و روند تغییرات تولید و فروش واحدهای اقتصادی و صنعتی در شرایط عادی و شرایط خاص و بحرانی است. براساس داده‌های حاصل از نظرسنجی میدانی به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت توسط مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران، **شاخص مدیران خرید صنعت ایران** (تعدیل شده) در خرداد به عدد ۴۸/۲ رسیده و برای هشتمین ماه متوالی همچنان کمتر از سطح متوسط و خنثی ۵۰ قرار دارد، هرچند شدت رکود نسبت به ماه‌های گذشته کاهش یافته و بالاترین مقدار شش ماهه خود از آذرماه سال گذشته ثبت کرده است. این موضوع نشان می‌دهد برخی صنایع فعالیت خود را پس از شوک جنگ از سر گرفته‌اند، اما استمرار ضعف در اغلب مؤلفه‌های اصلی نشان می‌دهد این بهبود هنوز فراگیر و پایدار نبوده و بخش صنعت همچنان تحت تأثیر محدودیت‌های ساختاری و نااطمینانی‌های اقتصادی قرار دارد. بهبود نسبی شاخص صنعت تحت تأثیر بهبود نسبی چهار مؤلفه اصلی خود (به غیر از سرعت انجام و تحویل سفارش) قرار گرفته است. مطابق رویه تحلیلی S&P Global، بهبود تدریجی شاخص در محدوده زیر ۵۰ بیانگر کاهش سرعت افت فعالیت‌های صنعتی است.

شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در خردادماه، برای هفتمین ماه متوالی کمتر از ۵۰ ثبت شده، اما بیشترین مقدار هفت ماه اخیر را نشان می‌دهد. علی‌رغم کاهش تأثیر مستقیم شوک‌های جنگ، اما محدودیت انرژی، کمبود نقدینگی و تأمین مواد اولیه، به همراه تقاضای ضعیف مشتریان، مانع افزایش ظرفیت تولید شده‌اند. بنابراین افزایش شاخص تولید بیش از آنکه ناشی از افزایش تقاضا باشد، بازتاب از سرگیری بخشی از فعالیت واحدهایی است که در ماه‌های قبل به دلیل شرایط جنگی و محدودیت‌های شدید با توقف یا کاهش تولید مواجه شده بودند.

شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان نسبت به ماه گذشته با شدت بیشتری کاهش یافته است. استمرار ضعف قدرت خرید برای محصولات صنعتی (کالاهای مصرف نهایی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای)، فضای احتیاطی مصرف‌کنندگان و نااطمینانی نسبت به آینده موجب شده جریان سفارشات هنوز به شرایط عادی بازنگردد. استمرار ضعف سفارشات جدید نشان می‌دهد که تقاضای داخلی هنوز به سطحی نرسیده که بتواند محرک افزایش پایدار تولید در ماه‌های آینده باشد.

در همین حال **شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده** همچنان کمتر از ۵۰ قرار دارد، هرچند شدت کاهش موجودی مواد اولیه نسبت به ماه‌های قبل کمتر شده، اما سطح این شاخص همچنان پایین است و نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از صنایع همچنان با محدودیت در تأمین نهاده‌های تولید روبه‌رو هستند. محدودیت‌های ارزی، کمبود نقدینگی و تأخیر در تأمین مواد اولیه، همچنان مهم‌ترین موانع فعالیت واحدهای تولیدی محسوب می‌شوند.

شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی برای چهاردهمین ماه متوالی کمتر از سطح خنثی ثبت شده است. با این حال پس از ماه‌ها کاهش شدید، سرعت کاهش اشتغال نسبت به ماه‌های قبل کمتر شده، و بیشترین مقدار هفت ماهه خود را به ثبت رسانده است. با این حال استمرار قرار گرفتن شاخص در محدوده رکودی نشان می‌دهد بنگاه‌ها همچنان (به دلیل تداوم نااطمینانی‌ها، کاهش فروش، افزایش هزینه‌ها و کمبود نقدینگی) نسبت به افزایش ظرفیت تولید و استخدام نیروی جدید اطمینان کافی ندارند.

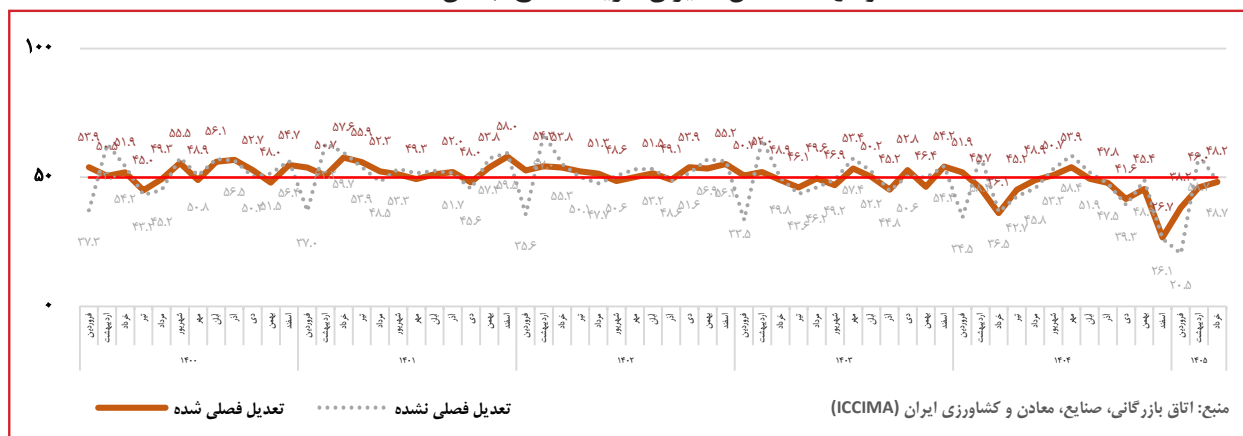
در مقابل، شاخص **قیمت خرید مواد اولیه** نسبت به جهش شدید اردیبهشت ماه با افزایش ملایم‌تری همراه بوده است. کاهش شتاب افزایش قیمت مواد اولیه عمدتاً تحت تأثیر آرام‌تر شدن بازار ارز در دوره نظرسنجی بوده و لزوماً به معنای کاهش فشار هزینه‌ای بر بنگاه‌ها نیست. اما تعدیل بخشی از فشارهای هزینه‌ای در مواد اولیه، بر قیمت محصولات تولید شده نیز اثر داشته موجب شده تا از شتاب افزایش قیمت این شاخص (که طی ماه گذشته به شدت افزایش داشت)، کاسته شود.

شاخص میزان فروش محصولات برای هشتمین ماه متوالی در محدوده رکودی قرار دارد، اما نسبت به ماه‌های قبل بهبود نسبی نشان می‌دهد و بیشترین مقدار شش ماهه خود را به ثبت رسانده است. ضعف تقاضای داخلی و استمرار کاهش صادرات همچنان مانع افزایش فروش بنگاه‌های صنعتی شده است. بنابراین، بهبود نسبی شاخص فروش بیشتر ناشی از کاهش شدت رکود نسبت به ماه‌های قبل بوده و هنوز نشانه‌ای از بازگشت تقاضای پایدار در بازار مشاهده نمی‌شود.

شاخص میزان انتظارات تولید در ماه آینده پس از سه ماه کاهش متوالی بهبود نسبی را نشان می‌دهد، اما این بهبود همچنان محتاطانه است. بخشی از صنایع انتظار دارند در صورت تداوم ثبات نسبی، شرایط فعالیت اندکی بهتر شود، با این حال اکثر فعالان اقتصادی همچنان

نااطمینانی نسبت به تحولات اقتصادی، ارزی و سیاسی را مهم‌ترین ریسک پیش‌روی تولید دانسته و پایداری این بهبود را با تردید ارزیابی می‌کنند.

نمودار ۴: شاخص مدیران خرید (شامخ) بخش صنعت

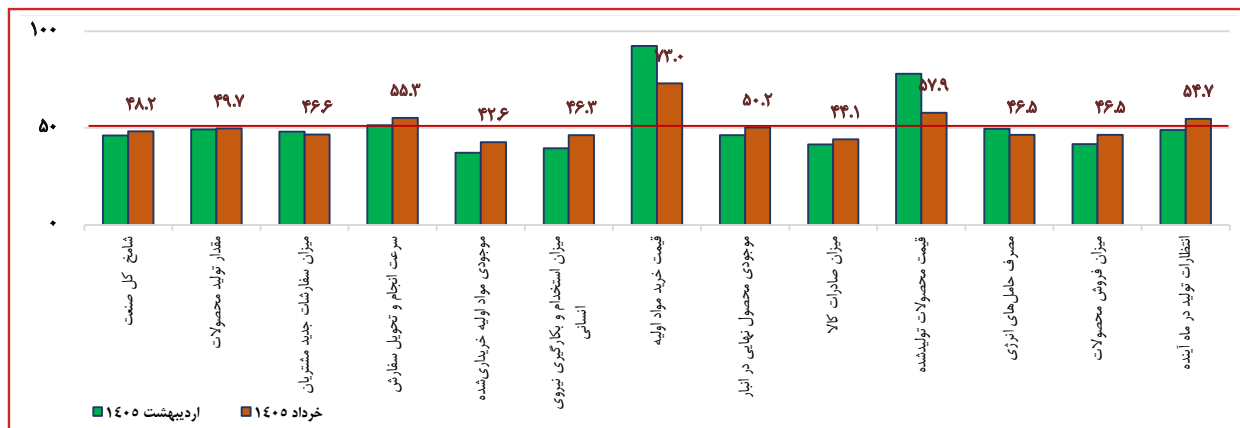

جدول ۲: شاخص مدیران خرید (شامخ) بخش صنعت در دو ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۵

تعدیل فصلی شده		تعدیل فصلی نشده		شاخص	
خرداد ۱۴۰۵	اردیبهشت ۱۴۰۵	خرداد ۱۴۰۵	اردیبهشت ۱۴۰۵		
۴۸٫۲	۴۶٫۰	۴۸٫۷	۵۸٫۷	شاخص کل صنعت	مولفه‌های اصلی
۴۹٫۷	۴۹٫۳	۵۰٫۳	۶۹٫۶	مقدار تولید محصولات	
۴۶٫۶	۴۸٫۰	۴۵٫۵	۶۴٫۹	میزان سفارشات جدید مشتریان	
۵۵٫۳	۵۱٫۴	۵۶٫۵	۶۰٫۰	سرعت انجام و تحویل سفارش	
۴۲٫۶	۳۷٫۱	۴۲٫۱	۴۱٫۰	موجودی مواد اولیه خریداری‌شده	
۴۶٫۳	۳۹٫۴	۴۸٫۷	۴۳٫۵	میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	
۷۳٫۰	۹۲٫۴	۷۳٫۰	۹۲٫۴	قیمت خرید مواد اولیه	مولفه‌های کمکی
۵۰٫۲	۴۶٫۲	۵۱٫۸	۴۷٫۹	موجودی محصول نهایی در انبار	
۴۴٫۱	۴۱٫۵	۴۵٫۵	۴۴٫۲	میزان صادرات کالا	
۵۷٫۹	۷۸٫۱	۵۷٫۹	۷۸٫۱	قیمت محصولات تولیدشده	
۴۶٫۵	۴۹٫۶	۴۹٫۲	۶۲٫۱	مصرف حامل‌های انرژی	
۴۶٫۵	۴۱٫۶	۴۴٫۸	۶۰٫۰	میزان فروش محصولات	
۵۴٫۷	۴۸٫۹	۵۶٫۴	۵۳٫۱	انتظارات تولید در ماه آینده	

ماخذ: مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۵

نمودار ۵: شاخص مدیران خرید (شامخ) بخش صنعت در دو ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۵، تعدیل فصلی شده

جدول ۳: شاخص مدیران خرید (شامخ) زیربخش‌های صنعت، تعدیل فصلی نشده، خرداد ۱۴۰۵

شاخص	صنایع غذایی	صنایع نساجی	پوشاک و چرم	چوب، کاغذ و مبلمان	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع شیمیایی	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	سایر صنایع
شاخص کل فعالیت	۴۱/۶	۴۷/۳	۴۸/۱	۴۸/۳	۴۲/۰	۴۹/۸	۴۷/۱	۵۰/۰	۵۴/۳	۳۹/۷	۶۶/۱	۳۶/۱
مقدار تولید محصولات	۳۹/۳	۵۴/۵	۵۲/۹	۵۰/۰	۴۳/۸	۵۲/۴	۵۳/۶	۴۵/۸	۵۹/۰	۳۸/۹	۷۴/۰	۲۸/۶
میزان سفارشات جدید	۳۲/۱	۴۰/۹	۴۱/۲	۴۲/۳	۳۴/۴	۵۱/۲	۳۲/۱	۵۰/۰	۵۳/۸	۳۳/۳	۷۰/۰	۵۰/۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۳/۶	۷۲/۷	۵۵/۹	۶۱/۵	۵۹/۴	۵۴/۸	۵۳/۶	۵۴/۲	۵۵/۱	۵۵/۶	۶۸/۰	۳۵/۷
موجودی مواد اولیه	۴۸/۲	۲۲/۷	۴۱/۲	۴۶/۲	۲۵/۰	۴۲/۹	۴۶/۴	۳۷/۵	۴۳/۶	۳۳/۳	۵۶/۰	۲۸/۶
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۶/۴	۴۰/۹	۵۰/۰	۴۶/۲	۴۶/۹	۴۴/۰	۵۷/۱	۵۸/۳	۵۳/۸	۴۱/۷	۵۴/۰	۲۸/۶
قیمت خرید مواد اولیه	۷۶/۸	۵۰/۰	۸۵/۳	۷۳/۱	۸۷/۵	۷۲/۶	۴۲/۹	۸۷/۵	۶۴/۱	۸۰/۶	۸۰/۰	۷۸/۶
موجودی محصول (انبار)	۶۰/۷	۵۹/۱	۵۵/۹	۵۳/۸	۳۴/۴	۴۸/۸	۴۶/۴	۵۰/۰	۴۷/۴	۵۸/۳	۴۰/۰	۶۴/۳
میزان صادرات کالا	۳۹/۳	۵۰/۰	۴۴/۱	۵۰/۰	۴۰/۶	۴۲/۹	۴۶/۴	۵۰/۰	۴۸/۷	۴۱/۷	۴۸/۰	۵۰/۰
قیمت محصولات تولیدشده	۶۲/۵	۴۵/۵	۷۳/۵	۵۷/۷	۸۷/۵	۶۰/۷	۵۳/۶	۵۰/۰	۵۰/۰	۵۸/۳	۷۰/۰	۵۷/۱
مصرف حامل‌های انرژی	۴۲/۹	۵۹/۱	۵۰/۰	۵۳/۸	۵۰/۰	۵۳/۶	۵۳/۶	۳۳/۳	۴۶/۲	۶۱/۱	۶۲/۰	۴۲/۹
میزان فروش محصولات	۳۳/۹	۵۰/۰	۴۷/۱	۴۶/۲	۳۴/۴	۴۸/۸	۳۹/۳	۳۳/۳	۵۵/۱	۳۳/۳	۷۲/۰	۲۸/۶
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۸/۲	۷۲/۷	۴۷/۱	۶۵/۴	۵۰/۰	۵۳/۶	۶۴/۳	۷۰/۸	۵۱/۳	۵۵/۶	۶۲/۰	۵۰/۰

ماخذ: مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، خرداد ۱۴۰۵

جدول ۴: شاخص مدیران خرید (شامخ) زیربخش‌های صنعت، تعدیل فصلی شده، خرداد ۱۴۰۵

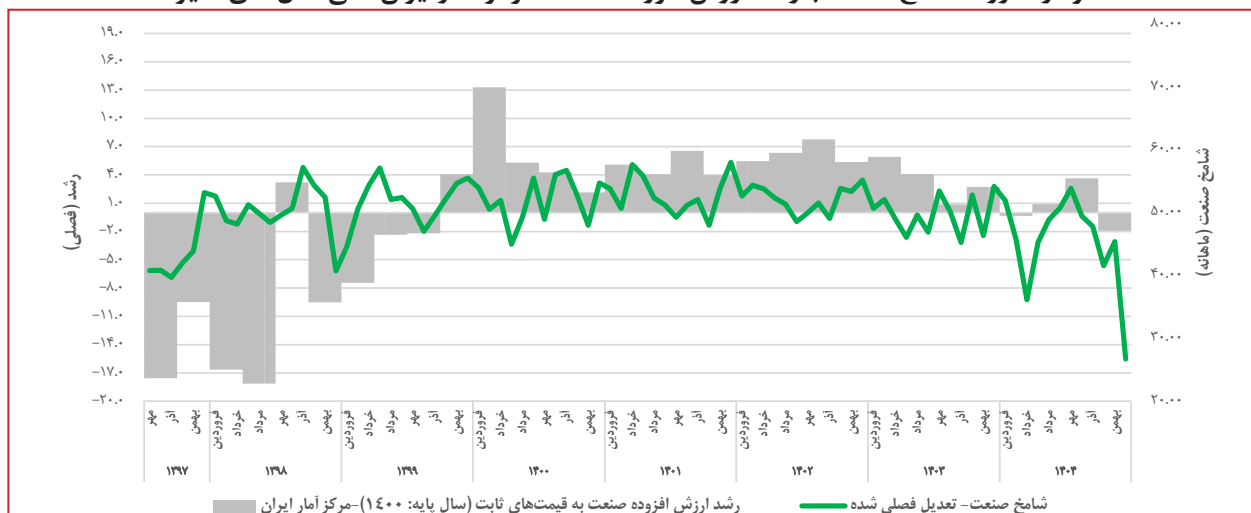
شاخص	صنایع غذایی	صنایع نساجی	پوشاک و چرم	چوب، کاغذ و مبلمان	صنایع فراورده‌های نفت و گاز	صنایع شیمیایی	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	سایر صنایع
شامخ کل فعالیت	۴۲/۵	۴۸/۴	۴۵/۳	۵۱/۱	۴۲/۵	۴۹/۸	۴۸/۹	۴۹/۴	۵۱/۱	۳۷/۸	۶۲/۲	۳۸/۱
مقدار تولید محصولات	۴۱/۳	۵۵/۸	۴۶/۹	۵۵/۱	۴۵/۵	۵۱/۷	۵۱/۹	۴۴/۹	۵۵/۷	۳۶/۶	۶۸/۴	۳۱/۹
میزان سفارشات جدید	۳۶/۰	۴۰/۲	۴۳/۷	۴۹/۰	۳۵/۵	۵۲/۷	۳۶/۱	۴۷/۷	۴۹/۸	۳۱/۵	۶۲/۶	۵۱/۹
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۴/۰	۷۷/۲	۵۵/۰	۵۸/۸	۵۷/۹	۵۴/۵	۵۳/۶	۵۶/۰	۵۲/۶	۵۱/۵	۶۷/۴	۴۰/۱
موجودی مواد اولیه	۴۵/۸	۲۲/۷	۴۱/۲	۴۶/۲	۲۵/۰	۴۰/۵	۵۶/۴	۳۷/۵	۴۳/۱	۳۳/۳	۵۳/۹	۲۸/۶
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۳/۳	۴۲/۸	۴۰/۶	۴۶/۲	۴۶/۲	۴۴/۰	۵۷/۱	۵۸/۳	۵۰/۱	۴۰/۶	۵۴/۰	۲۸/۶
قیمت خرید مواد اولیه	۷۶/۸	۵۰/۰	۸۵/۳	۷۳/۱	۸۷/۵	۷۲/۶	۴۲/۹	۸۷/۵	۶۴/۱	۸۰/۶	۸۰/۰	۷۸/۶
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۷/۸	۵۹/۱	۵۵/۹	۵۱/۵	۳۴/۴	۴۸/۶	۴۶/۴	۵۰/۳	۴۷/۴	۵۸/۳	۴۰/۰	۶۴/۳
میزان صادرات کالا	۴۳/۳	۴۹/۸	۴۳/۶	۴۸/۲	۴۰/۷	۴۰/۲	۴۱/۶	۵۰/۰	۴۷/۷	۳۸/۰	۴۷/۱	۵۰/۰
قیمت محصولات تولیدشده	۶۲/۵	۴۵/۵	۷۳/۵	۵۷/۷	۸۷/۵	۶۰/۷	۵۳/۶	۵۰/۰	۵۰/۰	۵۸/۳	۷۰/۰	۵۷/۱
مصرف حامل‌های انرژی	۴۴/۷	۵۶/۰	۴۹/۶	۵۱/۷	۴۹/۹	۵۱/۹	۵۰/۲	۲۸/۳	۴۲/۸	۵۲/۳	۵۹/۸	۳۷/۹
میزان فروش محصولات	۳۵/۹	۵۲/۹	۴۸/۶	۵۳/۴	۳۵/۱	۴۹/۶	۴۳/۸	۳۸/۶	۵۰/۴	۳۵/۱	۶۵/۸	۳۱/۸
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۸/۹	۷۲/۶	۴۶/۳	۶۴/۶	۳۸/۹	۵۰/۸	۵۸/۹	۶۴/۵	۴۹/۵	۵۷/۴	۵۳/۱	۴۱/۲

ماخذ: مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، خرداد ۱۴۰۵

انطباق شاخص مدیران خرید صنعت با تغییرات تولید صنعتی

با هدف ارزیابی صحت‌سنجی شامخ با واقعیت‌های داده‌های رسمی و واقعی کشور، تطبیق روند شاخص مدیران خرید صنعت با تغییرات تولید صنعتی، در کنار انطباق شاخص مدیران خرید کل اقتصاد چه شرایط عادی و چه شرایط خاص کشور نیز مهم است. در این میان، انطباق شامخ با رشد ارزش افزوده بخش صنعت کشور به عنوان تغییرات تولید صنعت و تغییرات کسب‌وکار حوزه صنایع کارخانه‌ای، قابل توجه است. به دلیل محدودیت آمارهای رسمی در تولید داده ماهانه (مرکز آمار ایران و بانک مرکزی ایران) از آمار ارزش افزوده بخش صنعت (قیمت ثابت) مرکز آمار ایران استفاده شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود روند شامخ صنعت کشور به‌طور نسبی هم‌راستا با روند رشد ارزش افزوده بخش صنعت (مرکز آمار ایران) طی فصل‌های مربوطه در سال‌های اخیر است. این موضوع در سیاست‌گذاری کشور به خصوص در حوزه‌های شاخص‌های پیشرومی تواند کمک اساسی نماید.

نمودار ۶: روند شامخ صنعت با رشد ارزش افزوده صنعت (مرکز آمار ایران) طی سال‌های اخیر

چالش‌ها و رهیافت‌ها از دید برخی از فعالان اقتصادی در خرداد ۱۴۰۵

بحران نقدینگی و محدودیت تأمین مالی: کمبود سرمایه در گردش، دشواری دریافت تسهیلات بانکی، فرسودگی تجهیزات و نبود منابع لازم برای سرمایه‌گذاری و نوسازی، از مهم‌ترین دغدغه‌های بنگاه‌ها در شرایط جنگ و سایه جنگ بوده است. بسیاری از واحدها اعلام کرده‌اند بدون حمایت مالی امکان حفظ تولید و اشتغال وجود ندارد. لذا نیازمند حمایت جدی دولت در این حوزه است.

محدودیت‌های ارزی و اختلال در تأمین مواد اولیه: محدودیت در تخصیص ارز، مشکلات ثبت سفارش، محدودیت واردات، کمبود مواد اولیه وارداتی و اختلال در تأمین خوراک صنایع بالادستی همچنان مهم‌ترین عامل محدودکننده بنگاه‌های تولیدی و صنعتی محسوب می‌شود.

ناترازی انرژی و اختلال در تولید: قطعی برق در ماه اخیر، محدودیت مصرف انرژی، کمبود سوخت ژنراتورها و افزایش هزینه حامل‌های انرژی موجب کاهش ظرفیت تولید و افزایش هزینه‌های عملیاتی بنگاه‌ها شده است.

رکود بازار و ضعف تقاضا: کاهش قدرت خرید، افت فروش، استمرار رکود بازار و تعویق تصمیمات خرید، موجب شده بسیاری از بنگاه‌ها با کاهش سفارشات و محدود شدن جریان نقدی مواجه شوند.

بی‌ثباتی محیط کسب‌وکار و نااطمینانی سیاستی: تغییرات مکرر مقررات، نبود ثبات اقتصادی، کندی تصمیم‌گیری دستگاه‌های اجرایی، بروکراسی اداری و استمرار آثار جنگ، فضای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بنگاه‌ها را با ابهام جدی مواجه کرده است.

فشار هزینه‌های تولید: افزایش هزینه مواد اولیه، بیمه، دستمزد، انرژی و حمل‌ونقل و سایر هزینه‌های مبادلاتی همچنان حاشیه سود واحدهای تولیدی را کاهش داده و توان رقابت آن‌ها را محدود کرده است.

ریسک سرمایه‌گذاری و استمرار فرسودگی سرمایه: بسیاری از فعالان اقتصادی اعلام کرده‌اند به دلیل نااطمینانی بالا و محدودیت منابع مالی، سرمایه‌گذاری جدید و نوسازی تجهیزات به تعویق افتاده که در میان مدت می‌تواند ظرفیت تولید کشور را تضعیف کند.

نیاز به حمایت‌های سیاستی: فعالان اقتصادی بر تسریع در تخصیص ارز هدفمند به واحدهای اقتصادی نیازمند منابع ارزی، تسهیل واردات مواد اولیه، اصلاح نظام بانکی، حمایت از سرمایه در گردش، کاهش محدودیت‌های انرژی و ثبات بخشی به سیاست‌های اقتصادی به عنوان مهم‌ترین اقدامات فوری و آنی دولت تأکید کرده‌اند.

جمع‌بندی کلی

نتایج شاخص مدیران خرید خردادماه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد اقتصاد ایران پس از تکانه شدید ناشی از جنگ ۴۰ روزه، از مرحله افت بی‌سابقه فعالیت‌ها فاصله گرفته و بخشی از فعالیت‌های اقتصادی مجدداً از سر گرفته شده است. با این حال، قرار گرفتن شاخص مدیران خرید کل اقتصاد و بخش صنعت در مقدار کمتر از حد متوسط و خنثی ۵۰ نشان می‌دهد که اقتصاد همچنان در فاز انقباض قرار دارد و بهبود مشاهده شده بیش از آنکه بیانگر آغاز یک روند پایدار باشد، بازتاب کاهش موقت شدت شوک‌های وارده نسبت به سه ماه اخیر (اسفند، فروردین و اردیبهشت) است. لذا مدیریت اقتصاد کلان برای تثبیت و ارتقای وضعیت و بهبود آن نیازمند سیاست‌های توانمند مدیریت عرضه و تقاضا توسط دولت با هم‌فکری فعالان اقتصادی است.

اگرچه در خردادماه برخی شاخص‌ها از جمله تولید، اشتغال، فروش و صادرات نسبت به ماه‌های بحرانی قبل عملکرد بهتری داشته‌اند، اما ضعف تقاضا، محدودیت‌های ارزی، کمبود نقدینگی، ناترازی انرژی و مشکلات تأمین مواد اولیه همچنان مهم‌ترین موانع بازگشت بنگاه‌ها به ظرفیت عادی تولید محسوب می‌شوند. در همین حال، هر چند از شتاب افزایش قیمت مواد اولیه نسبت به ماه قبل کاسته شده، اما سطح هزینه‌های تولید همچنان بالا باقی مانده و فشار بر حاشیه سود بنگاه‌ها ادامه دارد.

همچنین، استمرار کاهش سفارشات جدید و پایین بودن موجودی مواد اولیه نشان می‌دهد که نشانه‌های بهبود هنوز به اندازه‌ای نیست که بتوان از بازگشت پایدار فعالیت‌های اقتصادی سخن گفت. در ادبیات شاخص مدیران خرید، چنین شرایطی معمولاً بیانگر کاهش سرعت رکود است، نه ورود اقتصاد به مرحله رونق یا احیای پایدار.

از سوی دیگر، شرایط اقتصادی همچنان بسیار شکننده ارزیابی می‌شود. تداوم نااطمینانی‌های اقتصادی و ژئوپلیتیکی، نشان می‌دهد بخشی از بهبود نسبی خردادماه ممکن است موقتی باشد و در صورت تداوم بی‌ثباتی، فشار بر تولید، سرمایه‌گذاری و اشتغال دوباره تشدید شود. از این رو، پایداری روند بهبود مستلزم ایجاد ثبات در محیط اقتصاد کلان، تسهیل دسترسی بنگاه‌ها به ارز و مواد اولیه، کاهش محدودیت‌های انرژی، تقویت سرمایه در گردش و افزایش پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌های اقتصادی است. در غیر این صورت، خطر بازگشت اقتصاد به رکود عمیق‌تر همچنان پابرجا خواهد بود و در کنار سیاست‌های کلان کشور، بازنگری در سیاست‌های توانمند و موثر مدیریت عرضه و تقاضا توسط دولت می‌تواند زمینه برگشت به شرایط عادی را تسریع نماید.

وضعیت شاخص در سطح بین‌الملل

شاخص PMI جهانی تولید که توسط J.P.Morgan محاسبه می‌شود (PMI جهانی توسط J.P.Morgan و S&P Global در همکاری با ISM و IFPSM تهیه می‌شود)، در ماه ژوئن ۲۰۲۶، افزایش داشته است و با مقدار ۵۲٫۰ برای چهل و یکمین ماه متوالی بیشتر از محدوده ۵۰٫۰ باقی مانده است که نشان می‌دهد روند فعالیت‌های اقتصادی جهان همچنان با رشد ملایم همراه بوده، اما عملکرد کشورهای بخش‌های مختلف اقتصاد ناهمگون بوده است. در بسیاری از اقتصادهای توسعه‌یافته، بخش خدمات همچنان موتور اصلی رشد باقی مانده، در حالی که بخش تولید در تعدادی از کشورها تحت تأثیر ضعف تقاضای جهانی، نااطمینانی‌های تجاری، تنش‌های ژئوپلیتیکی و احتیاط بنگاه‌ها در سرمایه‌گذاری، رشد محدودی را تجربه کرده است. همزمان، اگرچه فشارهای تورمی نسبت به دوره‌های قبل تا حدودی تعدیل شده، اما افزایش هزینه‌های نیروی کار، تداوم برخی محدودیت‌های زنجیره تأمین و نااطمینانی‌های ناشی از سیاست‌های تجاری و تحولات منطقه‌ای همچنان بر تصمیمات تولید، استخدام و سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها اثرگذار بوده است.

از منظر کشورهای مختلف، هند همچنان یکی از سریع‌ترین نرخ‌های رشد فعالیت اقتصادی را در میان اقتصادهای بزرگ جهان ثبت کرده و رشد تولید و سفارشات جدید در سطح بالایی قرار دارد. ایالات متحده نیز به رشد خود ادامه داده، هرچند آهنگ رشد نسبت به دوره‌های قبل متعادل‌تر شده است. در مقابل، منطقه یورو با بهبود تدریجی فعالیت‌ها مواجه بوده، اما رشد همچنان ضعیف و نامتوازن است و اقتصادهای بزرگ این منطقه، به‌ویژه آلمان و فرانسه، هنوز با ضعف تقاضا و رکود نسبی بخش تولید روبه‌رو هستند. در بریتانیا نیز رشد فعالیت‌های اقتصادی محدود بوده و فضای کسب‌وکار همچنان تحت تأثیر نااطمینانی‌های اقتصادی قرار دارد. در آسیا، علاوه بر عملکرد مطلوب هند، اقتصادهایی مانند ژاپن و چین نیز نشانه‌هایی از بهبود تدریجی فعالیت‌ها را نشان داده‌اند، هرچند بخش تولید در بسیاری از کشورها همچنان با چالش ضعف سفارشات صادراتی و تقاضای جهانی مواجه است.

۱۰۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهبتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۲۵٪) ۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۳۰٪) ۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۱۵٪) ۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۱۰٪) ۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۲۰٪) ۶. قیمت خرید مواد اولیه ۷. موجودی محصول نهایی در انبار ۸. میزان صادرات کالا ۹. قیمت محصولات تولیدشده ۱۰. مصرف حامل‌های انرژی ۱۱. میزان فروش محصولات ۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

معرفی طرح شاخص مدیران خرید (شامخ)

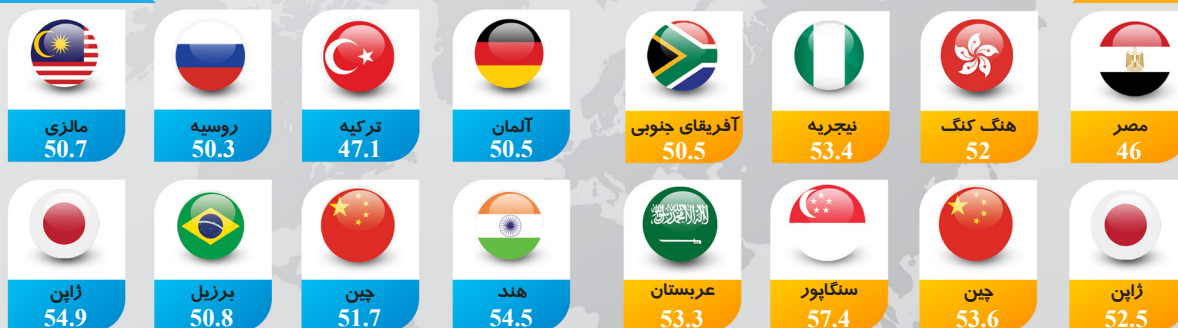
از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص Purchasing (PMI) Manager's Index، که در فارسی به اختصار شامخ نام‌گذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهبتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد

PMI در برخی از کشورها در ژوئن ۲۰۲۶

Manufacturing PMI

Composite PMI

عنوان: طرح شاخص مدیران خرید (شامخ)

تاریخ: خرداد ماه ۱۴۰۵ / شماره گزارش: ۹۳ / ام - 1230 - PM - S1 - CSM - 1405 - RC

صاحب انتشار: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مرکز پژوهش‌ها (مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴)

تهیه و تنظیم: زهرا ناصری و حانیه زیادلو

همکاران: سیدعلی رنجبر، فاطمه بهروزی هما، الهام حسینی شبستری، فاطمه قهرمانی و لیلا قربانپور

ناظران علمی: عیسی منصوری، علاالدین ازوجی و محمدرضا دوست محمدی

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۵۷۳۳۶۰۰

ملاحظات: الف- حقوق معنوی اثر متعلق به پدیدآورندگان و حقوق مادی آن، به مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تعلق دارد و استفاده از آن با ذکر ماخذ بلامانع خواهد بود.

ب- مطالب این گزارش لزوماً بیانگر نظر رسمی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نمی‌باشد.

آدرس: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵، کد پستی: ۱۵۸۳۶۴۸۴۹۹